

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

16 JANUARI 2008

Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad tot wijziging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding

Onderzoek van de subsidiariteit

BESLUIT VAN DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE

De commissie

• Wat de subsidiariteit betreft :

— stemt in met de behoefte de bestraffing van het terrorisme op Europees niveau te regelen, gelet op de internationale draagwijdte van het terrorisme en op het grensoverschrijdende bereik van het internetgebruik voor terroristische doeleinden. In die context biedt één enkele definitie van de terroristische misdrijven de mogelijkheid het terrorisme efficiënter te bestrijden. Tevens is de overwogen uitbreiding van het begrip terroristische daad niet strijdig met het beginsel, dat verworven is sedert het kaderbesluit van 13 juni 2002 van de Raad (2002/475/JBZ);

— vraagt dat de Europese Commissie preciezer aantoont waarom de nationale wetgevers niet in staat zouden zijn gepast te reageren op onaanvaardbaar gedrag zoals het rechtstreeks uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf;

Zie:

Stukken van de Senaat :

4-508 - 2007/2008 :

Nr. 1 : Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

16 JANVIER 2008

Proposition de décision-cadre du Conseil modifiant la décision-cadre 2002/475/JAI relative à la lutte contre le terrorisme

Examen de la subsidiarité

CONCLUSION DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE

La commission

• En ce qui concerne la subsidiarité :

— se rallie à la nécessité de régler au niveau européen la sanction du terrorisme en raison du caractère international du terrorisme et du caractère transfrontière de l'utilisation d'internet à des fins de terrorisme. Dans ce contexte, une définition unique des infractions terroristes permet de lutter plus efficacement contre le terrorisme. Par ailleurs, l'élargissement envisagé de la définition de l'acte terroriste ne bouleverse pas le principe acquis par la décision-cadre du 13 juin 2002 du Conseil (2002/475/JAI);

— demande que la Commission européenne démontre de manière plus précise en quoi les législateurs nationaux ne seraient pas en mesure de réagir adéquatement par rapport à des comportements inacceptables tels que la provocation directe à commettre des délits terroristes;

Voir:

Documents du Sénat :

4-508 - 2007/2008 :

N° 1 : Rapport.

— beveelt aan dat de Europese Commissie zelf pro-actief nagaat in welke mate er zich in de verschillende landen van de Europese Unie een probleem stelt. De subsidiariteit vergt dat men rekening moet houden met de verschillende concrete politieke omstandigheden in de verschillende EU-landen om in deze materie te legifereren.

• Wat de evenredigheid betreft:

— maakt voorbehoud omdat er onvoldoende gegevens zijn om het nut en alle gevolgen van de voorgestelde maatregelen te evalueren, in het bijzonder van de strafbaarstelling van «het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf» zoals dat in het voorstel van kaderbesluit gedefinieerd wordt en van de strafbaarstelling van de voorbereidende handelingen voor de drie, in het voorstel opgenomen nieuwe misdrijven;

— wenst dat wordt aangetoond dat de overwogen maatregelen — in het bijzonder de vermelde strafbaarstellingen — niet verder gaan dan wat nodig is om de nagestreefde doeleinden te bereiken, en de fundamentele rechten en vrijheden, zoals de vrijheid van mening, de vrije meningsuiting, de vrijheid van vereniging en de persvrijheid, niet schenden. Hierbij wijst de commissie er meer algemeen op dat tot dusver in de Unie geen evenwicht is bereikt tussen de samenwerking inzake veiligheid en de samenwerking inzake individuele rechten en vrijheden;

— stelt zich vragen bij de voorgestelde uitbreiding, gelet op het feit dat artikel 1 van het kaderbesluit van 2002 (het begrip terroristisch misdrijf) niet is omgezet in de nationale wetgeving van zeven landen van de Unie, waaronder Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk;

— wil dat een studie wordt gemaakt van de toepasbaarheid van de nieuwe definitie van een terroristisch misdrijf door de magistraten van de lidstaten. De voorgestelde definitie is immers niet dezelfde als die van artikel 5, § 2, van het Verdrag van Europa, namelijk «het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf, wanneer zulks op onwettige en opzettelijke wijze gebeurt» (vertaling). De commissie vraagt zich af waarom dat verschil er is;

— wil dat een studie wordt gemaakt van de budgettaire kost van dergelijke uitbreiding;

— wijst erop dat een strikte naleving van het legaliteitsbeginsel zich opdringt, wat impliceert dat het toepassingsgebied van de strafbaarstelling duidelijk wordt aangegeven;

— vraagt de Europese Commissie toe te lichten waarom ze er de voorkeur aan heeft gegeven te voorzien in een aparte strafbaarstelling van een

— recommande que la Commission européenne puisse contrôler elle-même, de manière proactive, dans quelle mesure un problème se pose dans les différents États membres de l'Union européenne. La subsidiarité exige que l'on tienne compte des circonstances politiques concrètes spécifiques dans les différents États membres de l'Union européenne pour légiférer en la matière.

• En ce qui concerne la proportionnalité:

— émet des réserves en l'absence d'éléments suffisants permettant d'évaluer la pertinence et tous les effets des mesures proposées, en particulier l'incrimination de la «provocation publique à commettre une infraction terroriste» telle que définie dans la proposition de décision-cadre et l'incrimination des actes préparatoires aux trois nouvelles infractions visées par la proposition;

— souhaite qu'il soit démontré que les mesures envisagées — et en particulier les incriminations précitées — n'excèdent pas ce qui est nécessaire pour atteindre les objectifs poursuivis, et ne portent pas atteinte aux droits et libertés fondamentaux tels que la liberté d'opinion, d'expression, d'association et la liberté de la presse. À cet égard, la commission relève, de façon plus générale, l'absence à ce jour d'un équilibre entre la coopération sur le plan sécuritaire et la coopération sur le plan des droits et libertés individuelles au sein de l'Union;

— s'interroge sur l'extension proposée alors que l'article 1er de la décision-cadre de 2002 (définition de l'infraction terroriste) n'est pas transposé dans la législation nationale de sept pays de l'Union, dont l'Allemagne, l'Italie et le Royaume-Uni;

— souhaite qu'une analyse soit effectuée quant à l'applicabilité de cette nouvelle définition de l'infraction terroriste par les magistrats des États membres. La définition proposée est, en effet, différente de celle contenue dans la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention du terrorisme qui vise, en son article 5, § 2, «la provocation publique à commettre une infraction terroriste lorsqu'elle est commise illégalement et intentionnellement». La commission s'interroge sur les raisons de cette différence;

— souhaite disposer d'une analyse du coût budgétaire d'une telle extension;

— rappelle qu'il s'impose de respecter strictement le principe de légalité, ce qui requiert une définition claire du champ d'application de l'incrimination;

— demande à la Commission européenne d'expliquer pourquoi elle a jugé préférable d'ériger en infraction pénale distincte ce qui relève de la partici-

handeling die onder de « strafbare deelneming » valt (te weten het uitlokken van een misdaad of een misdrijf « door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen gesproken » — artikel 66 van het Belgisch Strafwetboek), in plaats van in artikel 4, § 1, van het kaderbesluit een precisering aan te brengen aangaande de manieren om tot een terroristisch misdrijf aan te zetten.

pation criminelle, à savoir la provocation publique à commettre un crime ou un délit (*cf.* article 66 du Code pénal belge), plutôt que d'apporter une précision à l'article 4, § 1, de la décision-cadre en visant les modes d'incitation à commettre une infraction terroriste.